

Határon átnyúló mobilitás GreMo Pannonia

Lehetséges kistérségi, határon átnyúló közlekedési áramlatok
Burgenland – Nyugat-Magyarország
Tanulmány

creating the future
AT-HU 2007-2013

GreMo Pannonia
Grenzüberschreitende Mobilität
Határon átnyúló mobilitás

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

Lehetséges kistérségi, határon átnyúló közlekedési áramlatok
Burgenland – Nyugat-Magyarország
Tanulmány

Megbízó

b-mobil.info Mobilitätszentrale Burgenland Domplatz 26 7000 Eisenstadt

Készítette

PanMobile Verkehrsplanung Christian Grubits DI Christian Grubits, DI Dagmar Meth Axerweg 29 7000 Eisenstadt

Eisenstadt, 2011. december

Tartalomjegyzék

1.	Feladatkiírás.....	4
2.	A vizsgált terület lehatárolása.....	5
3.	Módszertani eljárás.....	6
4.	Kiinduló helyzet.....	7
	4.1. Határon átnyúló úthálózat.....	8
	4.2. Közlekedési kapcsolatok Burgenland és Nyugat-magyarország között.....	9
5.	Lehetőségek a kistérségi forgalom számára.....	10
	5.1. Határközeli uticélok irányítási igény.....	10
	5.1.1. A bevásárló és az intézőforgalom uticéljai.....	10
	5.1.2. A hivatásforgalomban ingázók uticéljai.....	10
	5.2. A határtérség központi helyeinek elérhetősége.....	12
	5.2.1. Északburgenland-kelet(Neusiedl am See járás).....	13
	5.2.2. Északburgenland-dél(Eisenstadt Umgebung és Mattersburg járások).....	15
	5.2.3. Középburgenland (Oberpullendorf járás).....	17
	5.2.4. Délburgenland-észak(Oberwart járás).....	20
	5.2.5. Délburgenland-dél (Güssing és Jennersdorf járások).....	22
6.	Fejlesztési intézkedések.....	24
	6.1. Meglévő, nem végig aszfaltozott kapcsolatok kiépítése.....	26
	6.1.1. Deutsch Jahrndorf – Rajka.....	26
	6.1.2. Ritzing – Brennbérgbánya.....	27
	6.1.3. Deutschkreutz – Nagycenk.....	28
	6.1.4. Nikitsch – Zsira.....	29
	6.1.5. Rechnitz – Bucsú.....	30
	6.1.6. Schandorf – Narda.....	31
	6.1.7. Burg – Felsőcsatár.....	32
	6.1.8. Eisenberg – Vaskeresztes.....	33
	6.1.9. Gaas (Moschendorf) – Szentpéterfa.....	34
	6.2. Új kapcsolatok megvalósítása személygépkocsi-forgalom számára.....	35
	6.2.1. Wallern – Kapuvár.....	35
	6.2.2. Mörbisch – Fertőrákos.....	36
	6.2.3. Loipersbach – Ágfalva.....	37
	6.2.4. Lutzmannsburg – Zsira.....	38
	6.2.5. Frankenau – Horvátzsidány.....	39
	6.2.6. Luisig – Kemestaródfa.....	40
	6.2.7. Reinersdorf – Nemesmedves.....	41
	6.2.8. CO ₂ kibocsátás megtakarítása a határon átnyúló személygépjármű közlekedésben.....	42
7.	A vizsgált határátlépési helyek kategorizálása.....	44
8.	Összefoglalás.....	47
9.	Forrásjegyzék.....	49

1. Feladatkiírás

A Vasfüggöny 1989-es lebontása óta, a közlekedési és gazdasági kapcsolatok Ausztria és Magyarország között alapvetően megváltoztak. Míg korábban szinte lehetetlennek tűnt közeli vidékekre való utazás a határ miatt, ma igen élénk a forgalom a két ország, különösen Burgenland és Nyugat-Magyarország között. Az újonnan felfedezett mobilitás magában foglalja az egyéni-, a kereskedelmi bevásárló- és ügyintézői forgalmat, a diákok és munkába járó ingázók forgalmát, valamint a szabadidős forgalmat.

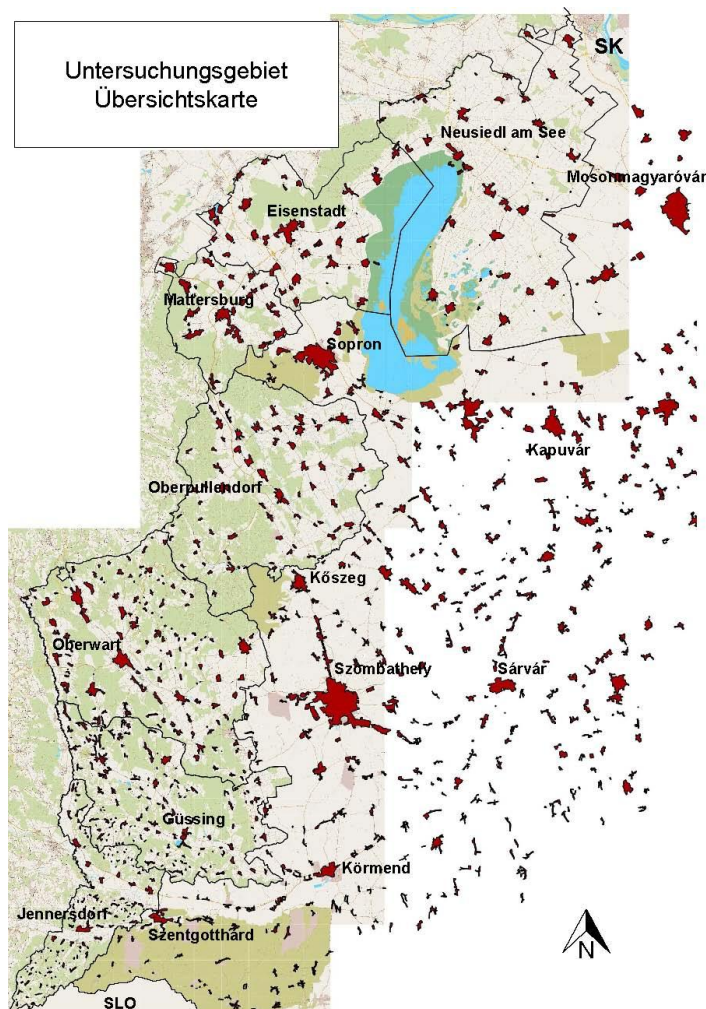
Magyarország EU-hoz (2004) és Schengen-területhez (2007) történő csatlakozásakor a forgalom lebonyolításához szükséges keretfeltételek Ausztria és Magyarország között döntően megváltoztak. A határlépőknél tartott ellenőrzések megszűntével a határvonal mentén bárhol átléphető lett az államhatár.

Az „Lehetséges kistérségi, határon átnyúló közlekedési áramlatok Burgenland – Nyugat-Magyarország” c. tanulmány az osztrák-magyar területi együttműködés „Határok nélküli mobilitás - GreMo Pannonia” projekt keretén belül készült el. Ezzel kapcsolatban már a „Határon átnyúló kerékpáros koncepció Burgenland-Nyugat-Magyarország térségében” c. tanulmány (Grubits, Tatic 2010) elkészült, amely eredményei ebben a tanulmányban is felhasználásra kerültek.

A jelen tanulmány feladata a két régió közötti határon átnyúló motorizált közúti közlekedés keretfeltételeinek elemzése, az úthálózat hiányosságainak bemutatása s ezek alapján új közlekedési kapcsolatok meghatározása a nagytérségi forgalom figyelmen kívül hagyásával. Kivizsgálandóak még a két ország közötti közlekedési hálózaton megvalósítható új összeköttetési lehetőségek, tekintettel azon kerülőutak csökkentésére, amelyeknél főleg a motorizált egyéni közlekedés a jellemző. Az alapvető cél a kistérségi elérhetőség növelése Burgenland és Nyugat-Magyarország között a mindennapos mobilitás megkönnyítése érdekében a helyi, ill. a regionális forgalomban, az úthosszak megrövidítése, s ez által az üzemanyag-fogyasztás és az emisszió csökkentése. Bármiféle forgalomváltoztatás során a helyi lakosságra tekintettel kell lenni.

2. A vizsgálati terület lehatárolása

A jelen tanulmány bemutatja a kistérségi motorizált egyéni közlekedést a Burgenland - Nyugat-Magyarország határtérségben. A vizsgálat terület magában foglalja Burgenland és a Burgenlanddal határos Győr-Moson-Sopron és Vas megyék határközeli területeit. (1. ábra).

1. ábra: Burgenland és Nyugat-magyarország vizsgálati területének áttekintő térképe

Jelen tanulmányhoz a vizsgált terület öt részterületre került felosztásra, amely Burgenland politikai járásain alapul, melyek a megfelelő határos magyar oldali területeket is magukban foglalják:

- Észak-Burgenland - kelet: Neusiedl am See járás
- Észak-Burgenland – dél: Eisenstadt -Umgebung és Mattersburg járások (beleértve Eisenstadt és Rust)
- Közép-Burgenland: Oberpullendorf járás
- Dél-Burgenland – észak: Oberwart járás
- Dél-Burgenland - dél: Güssing és Jennersdorf járások

3. Módszertani eljárás

A tanulmány több lépésben készült el.

1. A vizsgálat kereteinek lehatárolása

A feladatkiírás és a meghatározott célok alapján került kijelölésre a vizsgálat keretrendszere.

2. Projektek és tanulmányok felkutatása

A témához kapcsolódó jelenleg futó és már lezáródott projektek és tanulmányok felkutatásra - és amennyiben azok relevánsak - akkor jelen tanulmányhoz felhasználásra kerültek.

3. A határon átnyúló úthálózat felmérése

Mivel nincsen aktuális összeállítás a meglévő Burgenland-Magyarország határon átnyúló utakról, ezért az úthálózatot közúti térképek és légi felvételek alapján kerültek meghatározásra. 2011 augusztusában minden Magyarországgal határos burgenlandi község telefonon megkérdezésre került, hogy milyen határon átnyúló utak tartoznak hozzájuk. Megállapításra kerültek útkapcsolatok valamint a meglévő forgalmi korlátozások és az utak minőségi állapota.

4. Határon átnyúló közlekedési kapcsolatok Burgenland és Nyugat-Magyarország között

A jelen tanulmány magját a vizsgált területen lévő határon átnyúló közlekedési kapcsolatok adják.

Ehhez a határ mindkét oldalán meghatározásra kerültek központi helyek és a lehetséges forgalmi áramlatokat megvizsgálva az elérhetőségükhöz szükséges rövidebb utak.

2005-ben a keleti régió határátkelőin a személyforgalom vizsgálata keretében összegyűjtött adatokból (PGO adatok, Snizek, Rittler 2005), a határon átnyúló személygépkocsi-forgalom szempontjából fontos közlekedési célpontok kerültek beazonosításra.

Jelen tanulmány számára rendelkezésre állnak adatok a vizsgált terület északi részén található határátkelőről, melyek még Magyarországnak a Schengeni övezethez való csatlakozása (2007) előtti időszakból származnak.

A fontosabb forgalmi áramlatok az ingázók kiindulási pont - uticél kapcsolata alapján lettek beazonosítva. A névtelen adatokat a Burgenlandi Munkaügyi Hivatal bocsátotta rendelkezésre, amelyek a 2009. júliusi fordulónapra vonatkoztak. Ezen adatok tartalmazzák a magyar ingázók munkahelyét Burgenlandban, s a lakhelyet Magyarországon. Egyes forgalmi áramlatok - ahol az ingázók száma alacsony - nagyobb területi egységre vonatkoztatott aggregálással kerültek meghatározásra.

5. Problémaelemzés

A létező úthálózat állapotfelmérése és a fontosabb határon átnyúló közlekedési kapcsolatok szerint hiányosság mutatkozik a határ mindkét oldalán a határ menti községek között, illetve ezen községek és a közeli regionális központok között az elérhetőség tekintetében. Ezen hiányosságok kiterjednek a hiányzó határon átnyúló kapcsolatokra, valamint a meglévő kapcsolatok rossz minőségére is.

6. Kiépítési intézkedések fejlesztése és értékelése

A meglévő hiányosságok alapján a kistérségi mobilitás javulását célzó intézkedések kerültek kidolgozásra. Ezek új útkapcsolatok létesítésére, meglévő határon átnyúló utak kiépítésére, ill. meglévő kapcsolatoknak a személygépkocsi forgalom számára való megnyitására vonatkoznak.

Ezen intézkedések a kerülőutak és a szén-dioxid kibocsátás csökkentésének figyelembevételével kerültek megvizsgálásra. Kategorizálták a határon átnyúló közlekedési kapcsolatokat a térbeli funkciójuk szempontjából, különös figyelemmel a forgalmi áramlatok áthelyezésével nyerhető előnyökre.

7. Ajánlások

A vizsgált kiépítési intézkedések értékeléséből ajánlások kerültek megfogalmazásra, amelyek követő projektekhez megoldási javaslatokat nyújtanak és a részletes tervezések alapját kell képezniük.

4. Kiinduló helyzet

A kiindulási helyzet felméréséhez folyamatban lévő és már lezárt tanulmányok és projektek kerültek felkutatásra, amelyek közül az alábbiak voltak relevánsak és a jelen tanulmánynál figyelembevételre kerültek:

Tanulmányok:

- Grubits, C.; Tatic, R.: Grenzüberschreitendes Radverkehrskonzept für das Gebiet Burgenland – Westungarn. Im Auftrag der Mobilitätszentrale Burgenland. Eisenstadt 2010
- IPE – Integrierte Planung und Entwicklung Regionaler Transportund Versorgungssysteme Ges.m.b.H. (Hrsg.): Funktionale Bewertung des Burgenländischen Straßennetzes. Im Auftrag des Amtes der Burgenländischen Landesregierung. Wien 2007
- KfV – Kuratorium für Verkehrssicherheit (Hrsg.): Grenzüberschreitender Masterplan Radverkehr Burgenland – Westungarn 2009/ 10. Qualitätscheck. Im Auftrag der Mobilitätszentrale Burgenland. Eisenstadt 2010
 - Mittelburgenland. Region Sopron – Deutschkreutz – Köszeg.
 - Nordburgenland. Region Seewinkel – Fertő Hanság National Park.
 - Südburgenland. Region Szombathely – Güssing – Jennersdorf.
- Snizek, S.; Rittler, C.: Personenverkehrserhebung Grenzübergänge Ostregion 2005 im Auftrag der PGO. Wien 2005

Projektek:

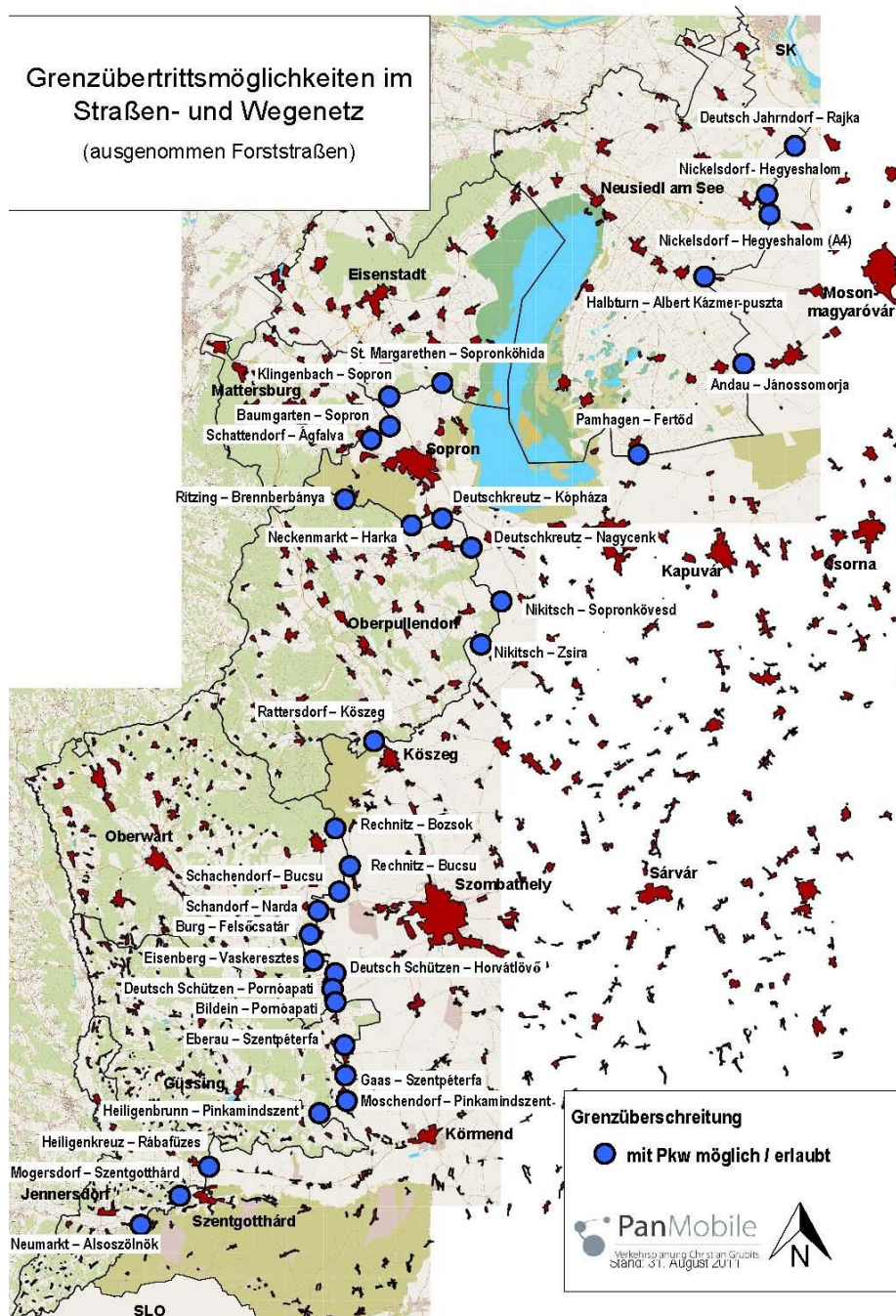
- FertőHanság mobil: Umweltfreundliche Mobilität FertőHanság. Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation Österreich Ungarn 2007/2013. <http://www.athu.net>
- Landmark Rubber: Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation Österreich Ungarn 2007/2013. <http://www.at-hu.net>
- VÁTI (Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht.): Verkehrsinfrastrukturnetze über die Grenze. Programm Ungarn – Österreich. Phare CBC 2003. 2007

A személygépjárművek számára rendelkezésre álló határon átnyúló úthálózat került felmérésre és a Burgenland – Nyugat-Magyarország között meglévő közlekedési kapcsolatok kerültek elemzésre.

4.1. Határon átnyúló úthálózat

A 2. ábra szemlélteti a személygépkocsikkal történő - meglévő - határátkelési lehetőségeket. Az összeállítás tartalmazza és a térképen is láthatóak a burgenlandi határ menti községek által 2011. augusztusában készített felmérés eredményei a személygépkocsival igénybe vehető, határon átnyúló, különböző minőségű utakról. Turista és erdei utak nem lettek figyelembe véve.

A Határon Átnyúló Kerékpárközlekedési Koncepció (Grubits, Tatic 2010) keretében végzett felmérések a határon átnyúló úthálózat vizsgálatai, valamint a Közlekedésbiztonsági Kuratórium határbejárásainak eredményei azt mutatják, hogy átmenő kapcsolatok leginkább a 2007-ig hivatalos határátkelőhelyként használt pontokon vannak. Más helyeken a létező útkapcsolatok gyakran a határ előtt végződnek, vagy éppenséggel nagyon rossz minőségűek.

2. ábra: Határátlépési lehetőségek az úthálózaton, 2011. 08. 31-i állapot

4.2. Közlekedési kapcsolatok Burgenland és Nyugat-Magyarország között

A keleti régió határátkelőhelyein végzett személyforgalom felmérés (Snizek, Rittler 2005) - beleértendő a kiindulási hely az uticél és az utazás célja - keretén belül 2005-ben (Magyarország Schengen-térhez való csatlakozása előtt) vizsgálták a határon átlépő személyforgalom nagyságát egy hétfői munkanapon. A szóban forgó kutatási terület a következő utakra /határátkelőkre terjedt ki: Nickelsdorf, Pamhagen, Klingenbach és Deutschkreutz.

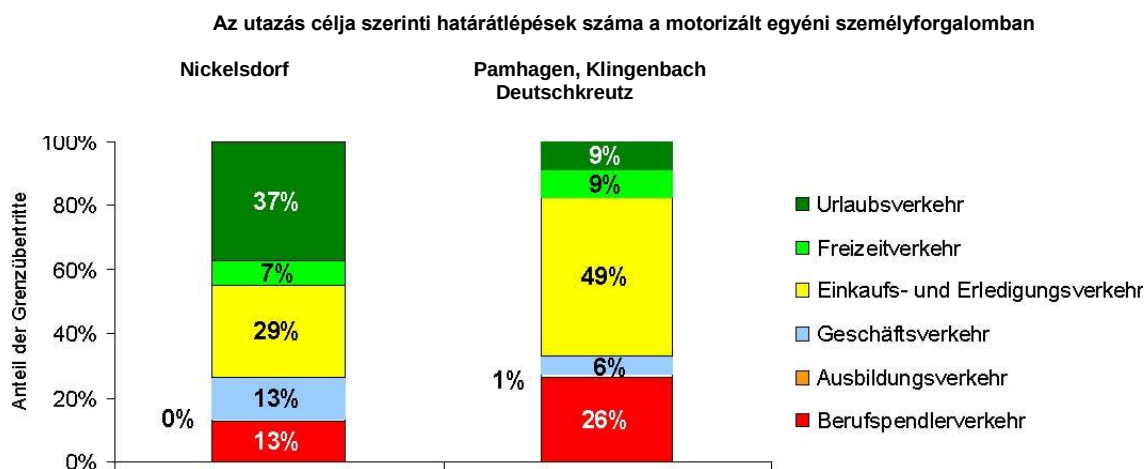
Az említett felmérés adatait összefoglalták és Délkeleti Korridorként értékelték ki; csupán a nickelsdorfi határátkelőhelyre vannak részben saját kiértékelések. 2005-ben naponta mintegy 66 000 személy vette igénybe a korridort a határátlépéshez, amiből 88% (kb. 58 000 személy) motorizált egyéni közlekedési módot használt. A határátkelők több mint felét (kb. 33 500 személy) a Nickelsdorf határátkelőhelynél regisztrálták.

A jelen tanulmány a határon átlépő motorizált egyéni közlekedéssel foglalkozik. Láthatjuk, hogy a Délkelet Korridoron a mindennapos határátkelések száma (gépjárműre vonatkoztatva) az 1995-ben mért kb. 22 900 db. gépjárműről kb. 30 100 db. gépjárműre emelkedett 2005-re, ami kb. 58%-os növekedést jelent. Az 1. táblázat mutatja a vizsgált terület említett határátkelőinél a személygépkocsikkal történő átkelések számát

Határátkelő	Szkg.
Nickelsdorf	12.914
Pamhagen	2.134
Klingenbach	12.834
Deutschkreutz	2.214
Összesen	30.096

1. táblázat: Személygépkocsik határátlépése a fordulónapon (2005); (Snizek, Rittler 2005)

A 3. ábra a motorizált egyéni személyforgalomban történő határátlépéseket szemlélteti az utazás célja szerint. Az A4-es autópályán (ill. M1 Magyarországon) található Nickelsdorf határátkelőhelyen, melyen az Ausztrián keresztül irányuló tranzitforgalom nagyobb része bonyolódik le Magyarország felől, illetve felé, nagyszámú szabadidős forgalom is mutatkozik. Pamhagen, Klingenbach és Deutschkreutz határátkelőknél a vásárló-, az intéző- és a munkába ingázó forgalom dominál.

3. ábra: Utazások célja szerinti határátlépések a motorizált egyéni személyforgalomban; 2005. 09/10; Nickelsdorf: n = 29.899, Pamhagen, Klingenbach, Deutschkreutz: n = 27.872 (Snizek, Rittler 2005)

5. Lehetőségek a kistérségi forgalom számára

5.1. Határközeli uticélok iránti igény

Mint ahogyan a 4.2-es részben említésre került, a helyi és regionális jelentőséggel bíró határátkelőhelyek elsősorban a vásárló-, az ügyintéző- és a munkába ingázó forgalmat szolgálják. Ennél fogva ezen tanulmány fontos célokat definiál az említett forgalomtípusok szempontjából, amelyek alapként szolgálnak a vizsgálathoz.

5.1.1. A bevásárló- és ügyintézői forgalom céljai

Közvetlenül a Vasfüggöny lehullása után a határon átnyúló bevásárló- és ügyintézői forgalom mindkét országra kiterjedt, ám főleg az osztrákok - az erős árszintbeli különbségek miatt - határ közeli magyar központokat kerestek fel. Az utóbbi években Magyarország eltávolodott az „olcsó bevásárló ország” imidzsétől. Számos termékcsoporthoz az árszintje időközben elérte az osztrák szintet, s a regionális termékeket tekintve az áruválaszték egyre kevésbé különbözik egymástól. Ennek megfelelően időközben mindkét ország állampolgárai ugyanúgy vásárolnak a határ mindkét oldalán. A vásárlási helyszín kiválasztásakor az árszint mellett az árukínálat, a távolság, de a személyes preferenciák is mérvadóak.

Sok burgenlandi lakos számára a legközelebbi magyar központ közelebb helyezkedik el, mint egy hasonló méretű, osztrák oldalon fekvő város. A határon túli vásárlás különösen ezeket a személyeket érinti, azaz az emberek a közelebbi központi helyet keresik fel, függetlenül attól, hogy az a határ melyik oldalán található. A történelmi adottságokat figyelembe véve egyes Magyarországon fekvő központok közvetlenül az osztrák határ mellett helyezkednek el, így a jelen tanulmány azokat a központokat veszi figyelembe, amelyek legfeljebb 25 km távolságra helyezkednek el az országhatártól.

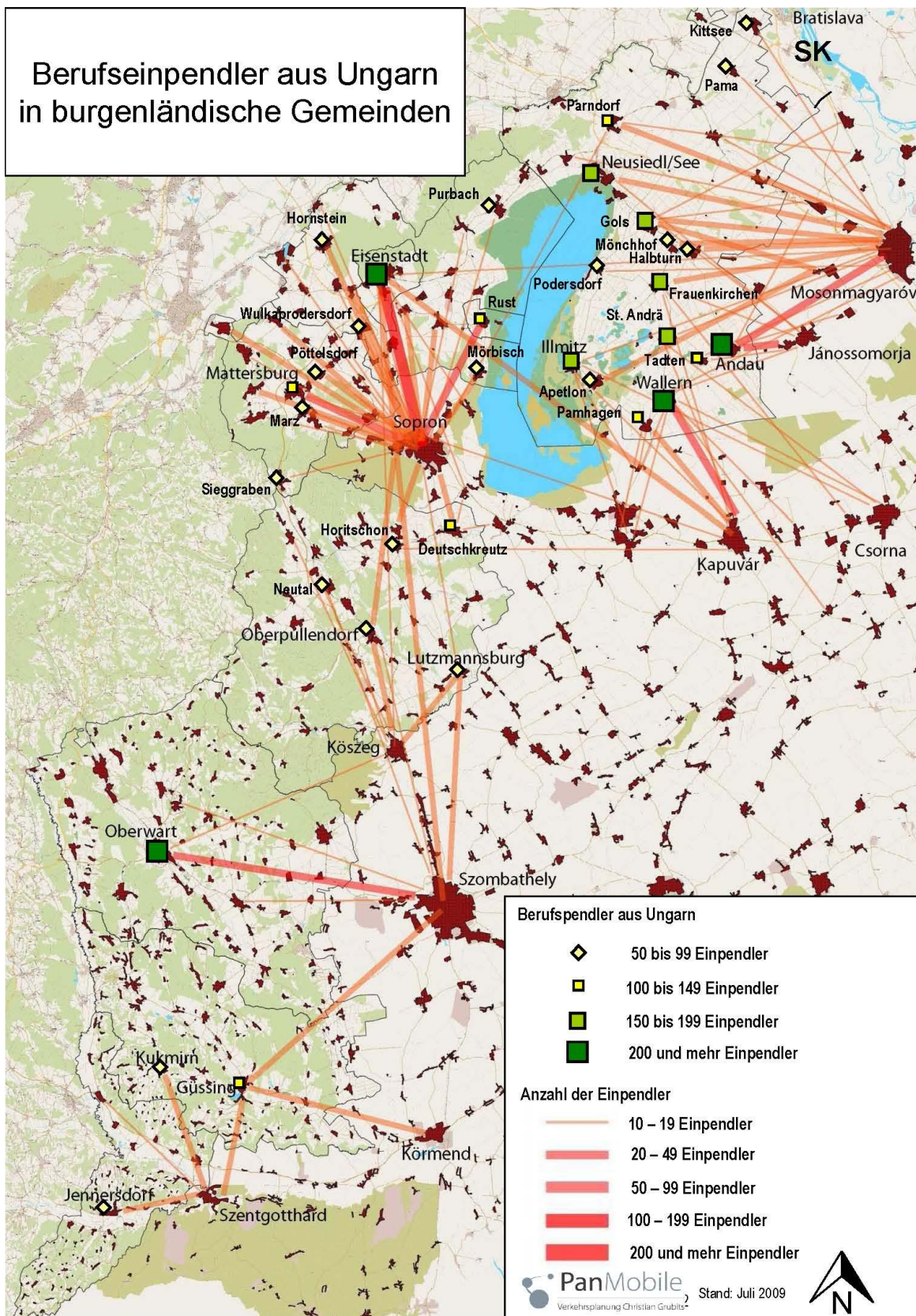
Ezek az alábbiak(északról dél felé):

- Mosonmagyaróvár (32.000 lakos)
- Kapuvár (10.500 lakos)
- Sopron (59.000 lakos)
- Kőszeg (12.000 lakos)
- Szombathely (80.000 lakos)
- Körmend (12.000 lakos)
- Szentgotthárd (9.000 lakos)

A magyar állampolgárok első sorban Burgenland járási fővárosait keresik fel bevásárlás szempontjából, ám az utóbbi évek során szupermarketek is letelepedtek a határ közelében. Továbbá igen népszerűek a határ közeli bevásárlóközpontok, különösen a parndorfi Designer Outlet.

5.1.2. A hivatásforgalomban ingázók uticéljai

A munkába ingázó forgalom elsősorban a Burgenlandban tevékenykedő magyar ingázókra vonatkozik. Burgenlandból alig ingáznak munkavállalók Magyarországra. 2001-ben összesen 856 burgenlandi munkavállalót foglalkoztattak külföldön. Abból kell kiindulni, hogy a Magyarországra ingázók részesedése az ott fizetett alacsonyabb bérszínvonal miatt nagyon kicsi. A Burgenlandi Munkaügyi Központ (AMS 2009) által rendelkezésre bocsátott adatok szerint 2009. július végén összesen 6130 magyar állampolgár volt foglalkoztatásra bejelentve Burgenlandban. Az ingázási adatok elemzése azt mutatja, hogy a szerkezetileg erősebb észak-burgenlandi régióban van a legtöbb ingázó, akik részben szezonális munkákat vállalnak a mezőgazdaságban vagy az idegenforgalomban. A legtöbb magyar ingázó Eisenstadtban, (478 alkalmazott), Wallernben (399 alkalmazott), Andauban (259 alkalmazott) és Oberwartban (215 fő) dolgozik. A 4. ábrán láthatjuk a legnagyobb burgenlandi ingázókat foglalkoztató községeket, valamint a magyar ingázók kiinduló- és célpontjait. Az ábrából kiderül, hogy az Eisenstadt - Mattersburg térségben dolgozók csaknem mind Sopronból érkeznek. Neusiedl am See járásban kissé jobban megoszlik a kiindulópontot tekintve az ingázók hovatartozása: a legtöbben Mosonmagyaróvárról, Jánossomorjáról és Kapuvárról érkeznek. Oberpullendorf járásba főleg Sopronból, Szombathelyről és Kőszegről ingáznak. Oberwart járásba elsősorban Szombathelyről járnak dolgozni. Güssing járásba elsősorban Szombathelyről, Körmendről és Szentgotthárdról érkeznek a munkavállalók. Jennersdorf járásba főként Szentgotthárdról érkeznek.

4. ábra: Ingázó munkavállalók forgalma Magyarország felől burgenlandi települések felé (AMS 2009)

5.2. Központi települések elérhetősége a határ régióban

Az előbbieken meghatározott központi települések elérhetősége fontos szerepet játszik a vizsgált régióban a határ mindkét oldalán. A magyar oldalon az 5.1.1. pontban említett határ menti városokról van szó. Burgenlandban ezek elsősorban a járási fővárosok és az ingázók által érintett községek, ahol a járási fővárosok egyidejűleg ingázókat foglalkoztató községek is.

A következőkben a meglévő határátlépési lehetőségek kerülnek elemzésre, valamint a központi települések elérhetősége kerül áttekintésre. A legrövidebb úthossz áll az előtérbe, függetlenül a jelenlegi kiépítettségi állapottól. Az utak állapotáról a tájékoztatást és a forgalmi korlátozásokat az illetékes burgenlandi határ menti községek adták meg.

Az egyes régiók vonatkozásában az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- 1.) határon átnyúló utak, beleértve az állapotot és a korlátozásokat;
- 2.) határon átnyúló, a személygépkocsi forgalom számára használható kapcsolatok, melyeken keresztül a legközelebb fekvő magyar központi település - maximum 25 km távolságon belül - elérhető;
- 3.) ingázó-áramlás a hivatásforgalomban és a burgenlandi községekbe ingázók száma;
- 4.) az úthálózat összefoglaló értékelése;
- 5.) a megvizsgálandó kiépítési intézkedések.

5.2.1. Északburgenland-kelet (Neusiedl am See járás)

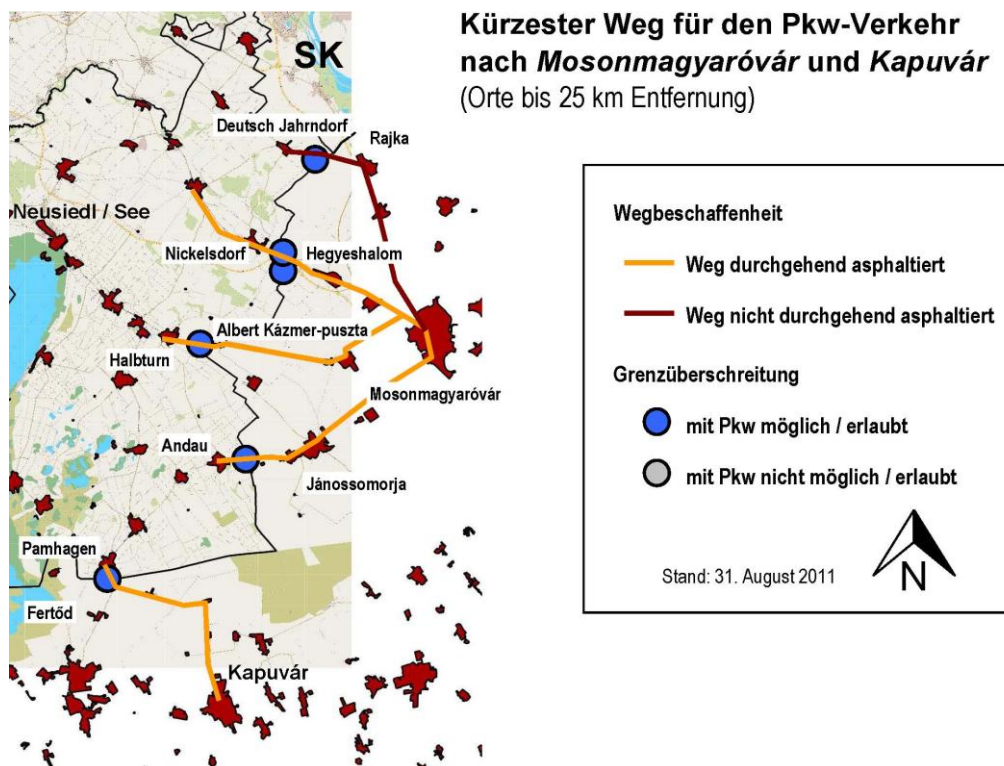
Neusiedl am See járás keleti részén rendelkezésre állnak a határon átnyúló utak minden burgenlandi és a hozzájuk legközelebb fekvő magyar települések között. A járás déli részén van egy határt átszelő út Pamhagen közelében. A kapcsolatok minőség tekintetében eltérőek. Az út Deutsch Jahrndorf és Rajka között nincs teljes hosszban aszfaltozva. A Halbturm és Albertkázmerpuszta közötti útszakaszon a községektől kapott információk szerint sok a kátyú.

Az A4-es autópályán található nickelsdorfi határátkelőhelyen semmilyen forgalmi korlátozás nincs. Az összes többi – a járásban található – határon átnyúló úton korlátozások vannak, első sorban 3.5 t feletti tehergépkocsikra vonatkozó tilalom. (2. táblázat)

Oszták határtelepülés	Magyar határtelepülés	Az út jellege, minősége	Megjegyzések
Deutsch Jahrndorf	Rajka	Nem végig aszfaltozott	Korlátozás tehergépkocsikra
Nickelsdorf	Hegyeshalom	Autópálya (A4/M1/E60)	
Nickelsdorf	Hegyeshalom	Állami út (B10)	Tgk. és autóbusz nem mehet
Halbturm	Albert Kázmerpuszta	Kátyúk (Magyarországon)	Szgg., tgk., autóbusz 3,5 t-ig
Andau	Mosonszentjános	Út	Szgg., tgk. 3,5 t-ig, autóbusz nem
Pamhagen	Fertőd	Állami út (B51)	Szgg., tgk., autóbusz 3,5 t-ig

2. táblázat: Határon átnyúló utak Neusiedl am See járásban

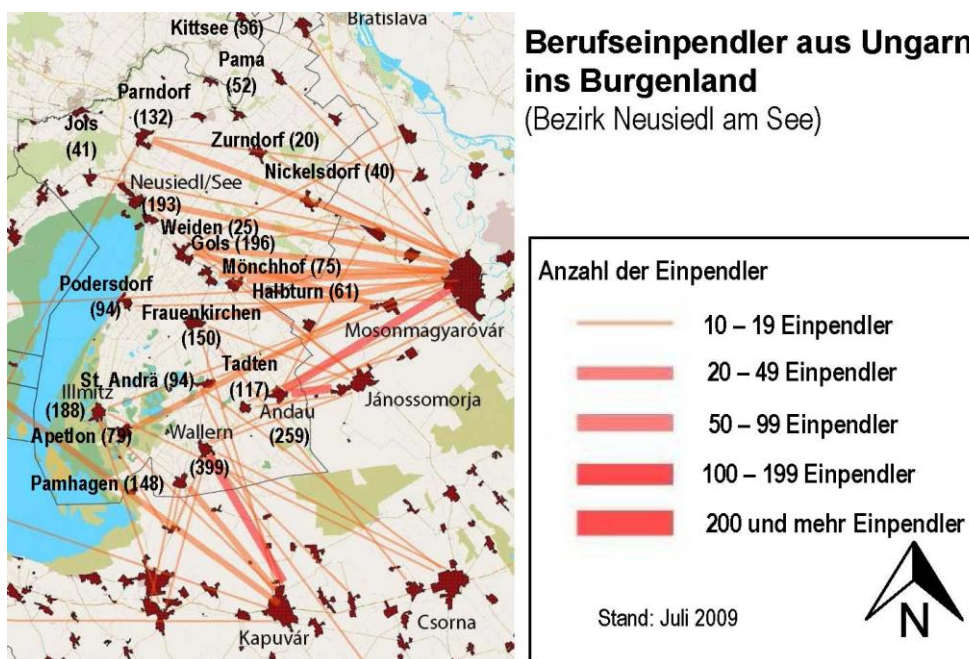
Az 5. ábrán láthatjuk a legrövidebb utat (max.25 km-es távolságig) a járás községeitől a magyar oldalon lévő Mosonmagyaróvár és Kapuvár központokig. A ténylegesen kiválasztott út nem minden esetben a legrövidebb. Az út kiválasztásakor több tényező bírhat befolyással a döntésre: az idő, az út minősége és személyes előnyök.

5. ábra: A legrövidebb útszakaszok a személygépkocsis forgalom számára (25 km távolságban) Mosonmagyaróvár és Kapuvár irányában

Neusiedl am See járás közvetlen határmenti fekvése és - a főleg - szezonális munkahelyek nagy száma a magyar munkavállalók számára fontos ingázási cél. 2009 júliusában kb. 2500 munkavállalót regisztráltak, ami kerekén 40%-a a Burgenlandban dolgozó magyar ingázóknak.

A 6. ábra szemlélteti a legfontosabb ingázó közösségeket Neusiedl am See járásban (legalább 20 regisztrált ingázó esetén). Az ingázók a határközeli községekből és városokból érkeznek, főleg Mosonmagyaróvárról (16%), Jánossomorjáról (7%) és Kapuvárról (6%).

6.ábra: Hivatásforgalmi áramlatok Magyarországról Burgenlandba – Neusiedl am See járás irányába zárójelben a településre ingázók száma (ha legalább 20 ingázó van)

Az úthálózat összefoglaló értékelése:

Alapvetően Neusiedl am See járás határon átnyúló úthálózata jónak minősíthető. A régió határon túl fekvő települései nagyobb kerülőutak nélkül elérhetőek. Kerülőutat tenni csupán a járás déli részén (Pamhagen határátkelőtől keletre) Wallern, Tadten, Andau községek és Kapuvár között szükséges.

A minőségi hiányosságok a települések tájékoztatás szerint Halbturn és Albertkáz mérfuszta között (kátyúk), továbbá Deutsch Jahrndorf és Rajka között (nem folytonosan aszfaltozott) fordulnak elő.

Megvizsgálendő kiépítési lehetőségek:

- a meglévő kapcsolat kiépítése Deutsch Jahrndorf és Rajka között,
- Wallern/Tadten/Andau és Kapuvár között közvetlen kapcsolat létrehozása.

5.2.2. Észak-Burgenland – dél (Eisenstadt-Umgebung és Mattersburg járások)

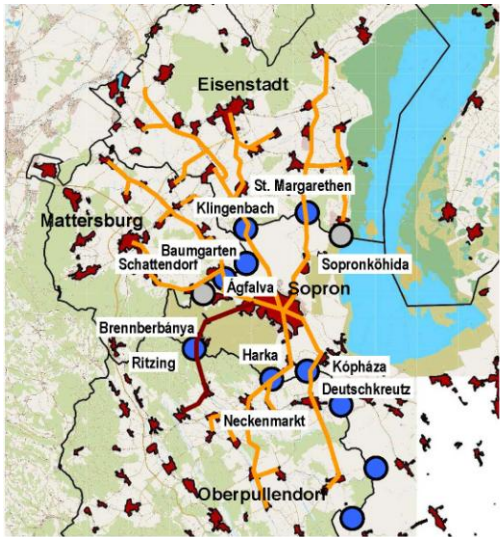
Eisenstadt-Umgebung és Mattersburg járásokban a határon átnyúló utak szinte kivétel nélkül mind Sopron felé irányulnak. Eisenstadt-Umgebung járásban Klingenbachnál és St. Margarethennél vannak a gépjármű forgalom számára határon átnyúló kapcsolatok. A Mörbisch és Fertőrákos közti úton nem engedélyezett a gépjármű-forgalom.

Mattersburg járásban lévő egyetlen határon átnyúló kapcsolat a gépjármű forgalom számára Schattendorf és Ágfalva között létezik. Baumgartenél van egy út, mely magyar oldalon a 84-es útba torkollik Klingenbach és Sopron között. Ez az út nem aszfaltozott és Baumgarten község elmondása szerint rendkívül rosszul járható. A Loipersbach - Ágfalva közötti útkapcsolat csak a nem motorizált közlekedés számára vehető igénybe. A gépjárműforgalom számára nyitott, határon átnyúló útkapcsolatokon a tehergépkocsi-forgalom számára közlekedési korlátozások vannak. A klingenbachi határátkelőnél maximum 20 t megengedett össztömegig kelhetnek át a tehergépkocsik, míg St. Margarethen és Sopronkőhida, valamint Schattendorf és Ágfalva között csak a legfeljebb 3,5 t össztömegű tehergépkocsi-forgalom megengedett.(3. táblázat)

	Osztrák határtelepülés	Magyar határtelepülés	Az út jellege és minősége	Megjegyzések
EU	Mörbisch	Fertőrákos	Dűlőút - aszfaltozott	Csak nem motorizált forgalom
EU	St. Margarethen	Fertőrákos (Sopronkőhida)	Út	Szgk., busz, tkg. 3,5 t-ig
EU	Klingenbach	Sopron	Állami út (B16/ 84)	Szgk., busz, tkg. 20 t-ig
MA	Baumgarten	Sopron	Nem végig aszfaltozott	Szgk-val járható, rossz állapotban
MA	Schattendorf	Ágfalva	Út	Szgk., busz, tkg. 3,5 t-ig
MA	Loipersbach	Ágfalva	k.A.	Csak nem motorizált forgalom

4.táblázat: Határon átnyúló utak Eisenstadt-Umgebung és Mattersburg járásban

A 7. ábra mutatja a legrövidebb utat (25 km távolságon belül) a térség községeitől és Oberpullendorf járástól Sopron felé. Látható, hogy az Eisenstadt és Mattersburg járásokban található községek többsége felől Sopron e távolságon belül elérhető. A legtöbb község számára Sopron a legközelebb fekvő központi település, ám néhány nyugatabbra fekvő község számára Wiener Neustadt közelebb fekszik.

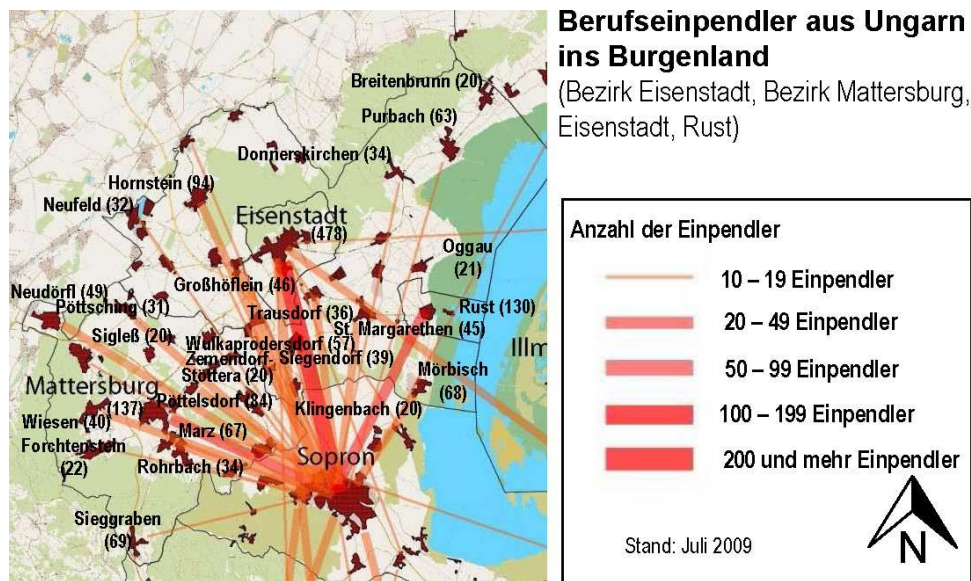

Kürzester Weg für den Pkw-Verkehr nach Sopron
(Orte bis 25 km Entfernung)

7. ábra: A legrövidebb útvonalak a személygépkocsis forgalomban Sopron felé (25 km-en belüli települések)

2009. júliusában több mint 1900 magyar ingázót tartottak nyilván a régióban, ami közel kétharmadát teszi ki az összes Burgenlandban munkát vállaló ingázó magyarnak. A legtöbb ingázó Eisenstadtba jön (478). Eisenstadt járásban (beleértve a Rusztot) mintegy 780 ingázót regisztráltak, míg Mattersburg járásban 670-et jegyeztek fel. Az ingázók több, mint 30%-a Sopronból jön. A régió legfontosabb ingázókat foglalkoztató községeit a 8. ábra mutatja be.

8. ábra: Hivatásforgalomban ingázói áramlatok Magyarországról Burgenlandba – Eisenstadt Umgebung és Mattersburg járások (beleértve Eisenstadt és Rust szabad városokat) zárójelben a településre ingázók száma (ha legalább 20 ingázó van)

Az úthálózat összefoglaló értékelése:

Eisenstadt-Umgebung és Mattersburg járások és Sopron között összességében jó határon átnyúló úthálózat létezik. Kerülőutat Mörbisch és Fertőrákos között kell tenni. Mattersburg térségéből Sopron felé az út Loisperbachon keresztül rövidebben megtehető lenne, mint Schattendorfon keresztül. Rohrbach és Sieggraben községek térségében - topográfiai adottságokra visszavezethető okokból - csak erdei utak állnak rendelkezésre a határátkeléshez.

Baumgartentől Sopron felé gyenge minőségű út vezet, mely jelenleg a személygépkocsi-forgalom számára nem vehető igénybe, ám a Baumgartentől Sopronig tartó szakasz Schattendorfon keresztül szinte azonos távolságot jelent. Emiatt és tekintettel arra, hogy ezen útkapcsolat a határon átnyúló kerékpáros tanulmányban (Grubits, Tatic 2010) mint kiépítendő kerékpárút szerepel javaslatként, annak személygépkocsi-forgalom számára való kiépítése nincs napirenden.

Megvizsgálendő kiépítési lehetőségek:

- Mörbisch és Fertőrákos között egy új, illetve a meglévő kapcsolat megnyitása a gépjárműforgalom számára,
- Loisperbach és Ágfalva között egy új kapcsolat létrehozása.

5.2.3. Középburgenland (Oberpullendorf járás)

Oberpullendorf járás északi részén a határon átnyúló utak Sopron felé irányulnak és minden helységről megközelíthetőek (Ritzing, Neckenmarkt és Deutschkreutz). Ezen útkapcsolatok minőségileg különbözőek (4. táblázat). Ritzing és a Sopronhoz tartozó Brennbergbánya között az út nincs végig aszfaltozva.

A Deutschkreutz-nál lévő határátkelőnél nincsenek forgalmi korlátozások. A Neckenmarkt és Harka között húzódó úton 7,5 t feletti tehergépkocsikra tilalom van. Neckenmarkt községi önkormányzatánál nem tudják, hogy ezen a szakaszon autóbuszok járhatnak-e.

Ritzing és Brennbergbánya között nincsenek korlátozások. Az út használata személygépkocsik számára lehetséges, egyéb járművek aligha használják ezt a kapcsolatot.

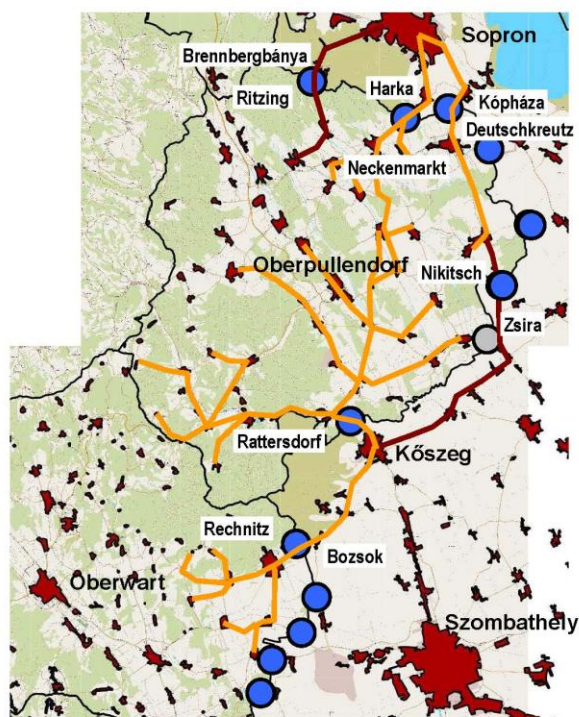
A járás keleti részén, az északon elhelyezkedő Deutschkreutz és Nikitsch községek felől a szomszédos magyar községek felé irányuló, a személygépjármű forgalom által használható utak állnak rendelkezésre, valamint délen a B61-es főúton a Rattersdorf-Kőszeg határátkelőnél nincsenek korlátozások. A Deutschkreutz és Nagycenk közötti szakasz nincs végig aszfaltozva, túlnyomó részén kavicsos út. Egy magyar oldalon elhelyezkedő vasúti aluljáró miatt tehergépjárművek, ill. magasabb járművek számára nem lehetséges az út használata. A Nikitsch és Sopronkövesd között húzódó úton jelenleg nincsenek forgalmi korlátozások. Nikitsch községtől származó információk szerint a tehergépjármű közlekedés betiltását tervezik. A Nikitschet Zsirával összekötő út a magyar oldalon nincs aszfaltozva. A „Landmark-Rubber” projekt keretein belül ennek az útnak a Zsiráig való megépítése van tervben.

Lutzmannsburg és Zsira között van egy út, ám csak a nem motorizált forgalom számára vehető igénybe. Szintén a „Landmark-Rubber” projekt keretein belül tervben áll ennek a szakasznak a kiépítése, amelynek - a meglévő úttal ellentétben - a határnál elhelyezkedő lutzmannsburgi gyógyfürdőt el kell kerülnie.

Oszták határtelepülés	Magyar határtelepülés	Az út jellege, állapota	Megjegyzések
Ritzing	Sopron (Brennbergbánya)	Nem végig aszfaltozott	Szgk. forgalom lehetséges
Neckenmarkt	Harka	Út	Szgk., busz?, tgg. 7,5 t-ig
Deutschkreutz	Kópháza	Út	
Deutschkreutz	Nagycenk	Nem végig aszfaltozott	Szgk. forgalom lehetséges
Nikitsch	Sopronkövesd	Út	Tgg. forgalom tilalom tervezett
Nikitsch	Zsira	Nem végig aszfaltozott	Szgk.
Lutzmannsburg	Zsira	Út	Csak nem motorizált forgalom
Rattersdorf	Kőszeg	Állami út (B61/ 87)	

4.táblázat: Határon átnyúló utak Oberpullendorf járásban

A 9. ábra szemlélteti a legrövidebb utat (25 km-es távolságon belül) a kerület községeitől a magyar oldali Sopron és Kőszeg központokig. Míg a járás északi részéről Sopron rövid úton elérhető, addig a járás nagy részéről Kőszeg a legközelebb elhelyezkedő magyar oldali központi település.

Kürzester Weg für den Pkw-Verkehr nach Sopron und Kőszeg (Orte bis 25 km Entfernung)

Wegbeschaffenheit

- Weg durchgehend asphaltiert
- Weg nicht durchgehend asphaltiert

Grenzüberschreitung

- mit Pkw möglich / erlaubt
- mit Pkw nicht möglich / erlaubt

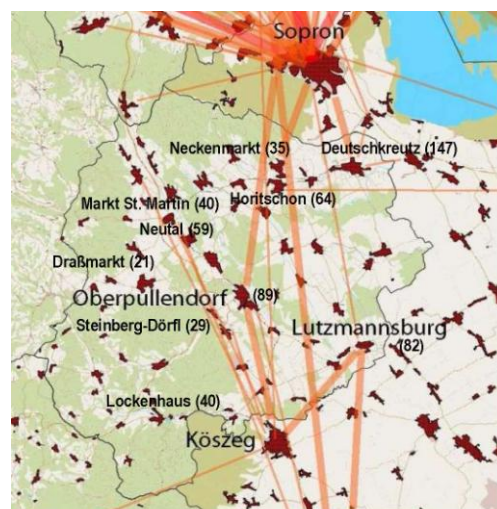
Stand: 31. August 2011

Abbildung 9: Kürzeste Wegstrecken im Pkw-Verkehr (Fahrweiten bis 25 km) nach Sopron und Kőszeg

9. ábra: A legrövidebb útszakaszok személygépkocsi-forgalom számára Sopron és Kőszeg felé (25 km-es távolságon belül)

A 10. ábra mutatja a hivatásforgalomban ingázók áramlatát és a magyar ingázók számát Oberpullendorf járás egyes településeire. 2009. júliusában kerek 760 munkavállaló volt regisztrálva, ez kerek 12 %-a a Burgenlandban foglalkoztatott magyar munkavállaló ingázónak. A járás legfontosabb ingázókat foglalkoztató települései Deutschkreutz, Oberpullendorf és Lutzmannsburg.

Berufseinpender aus Ungarn ins Burgenland (Bezirk Oberpullendorf)

Anzahl der Einpendler

- 10 – 19 Einpendler
- 20 – 49 Einpendler
- 50 – 99 Einpendler
- 100 – 199 Einpendler
- 200 und mehr Einpendler

Stand: Juli 2009

Abbildung 10: Verkehrsströme von Berufseinpendlern aus Ungarn ins Burgenland – Bezirk Oberpullendorf

10. ábra: Hivatásforgalomban ingázói áramlatok Magyarországról Burgenland – Oberpullendorf járás felé zárójelben a településre ingázók száma (ha legalább 20 ingázó van)

Az úthálózat összefoglaló értékelése:

A járás északi részén a határon átnyúló, Sopron felé irányuló úthálózat jónak minősíthető. A Nikitsch és Zsira közötti határt átszelő úttól délre legközelebb csak Rattersdorfnál van lehetőség határátlépésre személygépkocsival, így további hosszas kerülőút megtételével érhető csak el a határ másik oldalán elhelyezkedő szomszédos község. Meg kell jegyezni, hogy Lutzmannsburg a járás a legfontosabb ingázóközségei közé tartozik a határon átnyúló hivatásforgalomban, s a termálfürdőnek köszönhetően érdekes célpontjának számít az egynapos magyar vendégeknek.

Rattersdorftól délre a domborzati viszonyok miatt csak erdei utak állnak rendelkezésre.

A községek tájékoztatása szerint a meglévő úthálózatnak minőségi hiányosságai vannak Ritzing és Brennbergbánya, Deutschkreutz és Nagycenk, valamint Nikitsch és Zsira között, ahol a nevezett útszakaszok nincsenek végig aszfaltozva.

Megvizsgálandó kiépítési lehetőségek:

- a meglévő útkapcsolat kiépítése Ritzing és Brennbergbánya (Sopron) között,
- a meglévő útkapcsolat kiépítése Deutschkreutz és Nagycenk között,
- a meglévő útkapcsolat kiépítése Nikitsch és Zsira között,
- a meglévő útkapcsolat megnyitása a járműforgalom számára Lutzmannsburg és Zsira között,
- egy új kapcsolat létrehozása Lutzmannsburgtól délre.

5.2.4. Délburgenland-észak (Oberwart járás)

Oberwart járás a Magyarországra átnyúló utak elég sűrű hálózatával rendelkezik. Burgenland Magyarországgal határos összes településéről vezet út Magyarország felé, amelyek minőség szempontjából nagyon különbözőek.

A Rechnitz és Bucsú között húzódó szakasz nincsen burkolva és még a rechnitzi önkormányzatnál is alig ismert. A község elmondása szerint ezt az utat gyakorlatilag nem is használják. A Schandorf és Narda közötti húzódó út szintén nem burkolt végig.

Burg és Felsőcsatár, valamint Eisenberg és Vaskeresztes között sincs az út folyamatosan burkolva. Valójában ezek a kapcsolatok csak helyi jelentőséggel bírnak, hiszen egyik magyar településről sem vezet közvetlen összeköttetés Szombathelyre, és akik e községekből ingáznak Burgenlandba, azok nagyrészt határ menti településeken vannak foglalkoztatva.

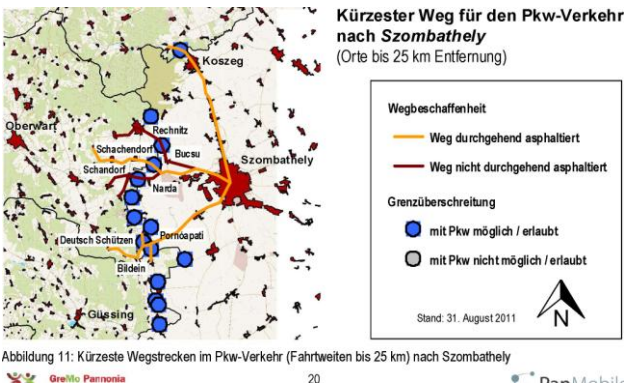
Rechnitz és Bozsok között tehergépkocsik számára korlátozás van, a Schandorf és Narda között húzódó szakasz csak személygépkocsik és mezőgazdasági járművek számára vehető igénybe. Eisenberg és Vaskeresztes, valamint Deutsch Schützen és Horvátlövő között kizárólag személygépkocsik közlekedhetnek. Burg és Felsőcsatár között nincsenek közlekedési korlátozások.

A községek elmondása szerint korlátozni kéne a 3,5 tonna feletti teherforgalmat, azonban meghiusult a magyar oldali ellenállás miatt. (5. táblázat)

Osztrák határtelepülés	Magyar határtelepülés	Az út jellege, minősége	Megjegyzések
Rechnitz	Bozsok	Út	Szgk., autóbusz - tlg. nem
Rechnitz	Bucsú	Nem végig aszfaltozott	Alig ismert
Schachendorf	Szombathely	Út (B63/ 89)	
Schandorf	Narda	Nem végig aszfaltozott	Szgk. és mezőgazdasági jármű
Burg	Felsőcsatár	Szilárdított	
Eisenberg	Vaskeresztes	Nem végig aszfaltozott	Szgk.
Deutsch Schützen	Horvátlövő	Út	Szgk
Deutsch Schützen	Pornóapáti	Út	

5.táblázat: Határon átnyúló utak Oberwart járásban

A 11. ábra a legrövidebb utat (25 km-es távolságon belül) szemlélteti a kerület községeitől Szombathelyig. Vas megye székhelyének, s egyben gazdasági centrumának 85.000 lakosa van és ennek megfelelően kitűnő vásárlási lehetőségekkel rendelkezik. Szombathely különösen fontos a régió számára, mivel a legközelebbi hasonló nagyságú központ az osztrák oldalon található Wiener Neustadt az egyes régióbeli községektől 70 km-nél is nagyobb távolságra helyezkedik el.

11. ábra: A legrövidebb útvonalak a személygépkocsi-forgalomban Szombathely felé (utazási távolságok max. 25 km)